

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱. با توجه به مصراع: "در بن این پرده نیلوفری" معنی واژه نیلوفری در کدام گزینه درست نیامده است؟ (۰/۲۵ نمره)
- الف) لاجوردی ب) کبود ج) به رنگ نیلوفر د) منسوب به نیلوفر
۲. معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۰/۵ نمره)
- الف) چون صورت شد که مرده است.
- ب) وقتی اسوه تو او باشد.
۳. دفع مضرت عامل بفرمود در حال.
- دو معنی از معانی "مضرت" را بنویسید. (۰/۵ نمره)
۴. بر سبیل تلطف جوابش باز داد.
- در کدام گزینه هر سه معنی تلطف آمده است؟ (۰/۲۵ نمره)
- الف) مهربانی / نرمی کردن / اظهار لطف
- ب) مهربانی کردن / نرمی کردن / اظهار دوستی
۵. کدام یک از واژه‌های زیر اهمیت املائی کمتری دارد؟ (۰/۲۵ نمره)
- الف) طبقه ب) زاری ج) محزون د) سلسبیل
۶. در گروه کلمات زیر چهار واژه نادرست املائی بیابید و شکل درست آن‌ها را بنویسید. (۱ نمره)
- محال و ناممکن / عمارت و آبادانی / مقریان و قرآن خوانان / محیب و هولناک / فطراک و ترک‌بند / سفاحت و نادانی / مقلوب و شکست خورده / مندرس و کهنه
۷. واژه درست را از بین واژه‌های داخل کمانک بیابید و بنویسید. (۰/۲۵ نمره)
- به جای دیوار تلی از آجرهای شکسته و پاره‌های خشت و (خورده‌های / خرده‌های) گچ روی هم ریخته بودند.
۸. نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۰/۵ نمره)
- فتنه‌انگیز جهان نرگس جادوی تو بود.
۹. از مصدر "رفتن" ماضی بعید دوم شخص جمع را در جمله‌ای به کار ببرید. (۰/۵ نمره)

۱۰. تفاوت معنایی را در واژه‌های مشخص شده بنویسید. (۵/۰ نمره)
کتابی که در آن داد سخن‌آرایی توان داد، ابداع کنم.

۱۱. در عبارت داده شده یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید و بنویسید. (۵/۰ نمره)
تو تنها تر از شجاعت / در گوشه روشن وجدان تاریخ ایستاده‌ای

۱۲. با توجه به متن زیر درستی و نادرستی عبارت را مشخص کنید. (۵/۰ نمره)
بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد
الف) "تا" حرف ربط همپایه‌ساز است. ☐ درست ☐ نادرست
ب) نهاد جمله اول محذوف است. ☐ درست ☐ نادرست

۱۳. یک واژه هم‌آوا بنویسید. (۲۵/۰ نمره)

۱۴. نقش دستوری ضمیرهای متصل را در عبارات زیر بنویسید. (۷۵/۰ نمره)
الف) گفتمش سلسله زلف بتان از پی چیست؟

ب) سلطان جهانم به چنین روز غلام است.

ج) خداهش در همه حال از بلا نگه دارد.

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۵. یک واژه دو تلفظی را در جمله‌ای به کار ببرید. (۲۵/۰ نمره)

۱۶. نوع "را" را در عبارت زیر بنویسید. (۲۵/۰ نمره)
ويعقوب خود او را به صبر آموزگار بود

۱۷. نیکوخوا بهتر هزار بار از نیکو رو. (۲۵/۰ نمره)
آرایه عبارت داده شده را بنویسید.

۱۸. در بیت زیر کدام دلیل شاعرانه باعث حسن تعلیل شده است؟ (۵/۰ نمره)
درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده اند

۱۹. آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۰/۷۵ نمره)

الف) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب

بر دولت آشیان شما نیز بگذرد (نماد/استعاره)

ب) چو رهام گشت از کشانی ستوه

پیچید زو روی و شد سوی کوه (واج آرای/تشبیه)

ج) اشتر به شعر عرب، در حالت است و طرب

گر ذوق نیست تو را، کز طبع جانوری (تشبیه/تضمین)

۲۰. روستایی که با صدرش با سینه‌اش / از شرافت خاک و کرامت انسان بودن دفاع کرد.

ایهام را بیابید و توضیح دهید. (۰/۵ نمره)

۲۱. ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران.

در "دفتر روزگاران" چه آرایه‌ای نهفته است؟ توضیح دهید. (۰/۵ نمره)

۲۲. کیوتری که دگر آشیان نخواهد دید/ قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام

تشخیص را بیابید. (۰/۲۵ نمره)

۲۳. کمان را به زه کرد و بگشاد بر/ نبد مرغ را پیش تیرش گذر

مفهوم کنایی را در مصرع دوم توضیح دهید. (۰/۲۵ نمره)

۲۴. "سه پرسش" اثر کیست؟ (۰/۲۵ نمره)

۲۵. درس "کلاس نقاشی" برگرفته از چه کتابی است؟ (۰/۲۵ نمره)

۲۶. کامل کنید. (۱/۵ نمره)

الف) گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل /

ب) خروشان و جوشان به کردار موج /

ج) زکس جز بیم نیست / به حرف تسلیم نیست

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۷. مصرع زیر را شرح دهید. (۵/۰ نمره)

خورد گاو نادان ز پهلوی خویش

۲۸. که آشنا سخن آشنا نگه دارد.

منظور از آشنای اول و دوم چه کسانی هستند؟ (۵/۰ نمره)

۲۹. چرا قصه یوسف، عجب‌ترین قصه‌هاست؟ (۵/۰ نمره)

۳۰. وسعتی نداشت که حال من را مرمتی کند.

"من" چه کسی است؟ (۲۵/۰ نمره)

۳۱. پی بردیم راه دست خودش هم نیست.

مرجع «ش» چه کسی است؟ (۲۵/۰ نمره)

۳۲. مپندار این شعله افسرده گردد.

اشاره مصرع بالا به چیست؟ (۲۵/۰ نمره)

۳۳. تو قلب سپه را به آیین بدار.

تو چه کسی است؟ (۲۵/۰ نمره)

۳۴. مولانا در درس طوطی و بقال از «تمثیل» بهره برده است. از تمثیل به کار رفته در این درس، آنچه می‌دانید، بنویسید.

(۵/۰ نمره)

۳۵. چو بدخواه او چاره گر بد به جنگ (۵/۰ نمره)

الف) «بد خواه او» کیست؟

ب) «چاره گر» به چه معناست؟

۳۶. مخور طعمه جز خسروانی خورش

آنچه در مورد «خسروانی خورش» در درس «خسرو» می‌دانید، بنویسید. (۵/۰ نمره)

عبارات و ابیات زیر را به نثر روان برگردانید. (۴ نمره)

۳۷. ابر ز من حامل سرمایه شد / باغ ز من صاحب پیرایه شد

۳۸. هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می‌توان عزیز بود

۳۹. ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد

۴۰. نه تسلیم و نه سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرگ تو، توسن من

۴۱. کنون من گشایم چنین روی و موی / سپاه تو گردد پر از گفت و گوی

۴۲. شعر هم می گفت، زیاد هم می گفت، اما به قول نظامی «خشت می زد».

۴۳. کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح

۴۴. تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری

هرچه می خواهد دل تنگت بگو...